

Til lovforslag nr. L 81. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 26. april 1989

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven

(Legemsindgreb)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af spørgsmålene og ministerens besvarelse heraf er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Det Konservative Folkepartis, Venstres, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag, idet mindretallet finder, at lovforslaget ud fra en samlet bedømmelse udgør en væsentlig styrkelse af retssikkerheden i forbindelse med legemsindgreb. Det er for mindretallet afgørende, at de indgreb, der foretages i henhold til det foreslåede § 792, stk. 1, nr. 2, og som derfor kræver lægelig medvirken, finder sted i overensstemmelse med den udtalelse, som Den Almindelige Danske Lægeforening den 12. februar 1988 fremsendte til Justitsministeriet som høringssvar i anledning af betænkning nr. 1104/1987 om legemsindgreb under ef-

terforskning. I dette høringssvar udtaler Lægeforeningen bl.a.:

»Enhver form for lægelig medvirken i forbindelse med tvang er principielt uforenelig med lægelig etik, og enhver tvangsforanstaltning over for frihedsberøvede sker derfor alene på politiets og domstolenes ansvar. Ingen læge kan derfor påtage sig at stå som garant for, at tvangsmæssige undersøgelser ikke vil være en helbredsmæssig belastning for den undersøgte sundhedstilstand.

Lægeforeningen ønsker samtidig at understrege, at afgørelsen af, om et indgreb kan anses for »lægeligt forsvarligt«, ikke alene kan baseres på, om indgrebet er direkte skadevoldende for den undersøgte. En læge bør *også* vurdere indgrebets forsvarlighed i relation til de medicinsk-etiske principper i Lægeforeningens etiske regler og Verdenslægeforeningens Tokyo-deklaration samt til de principper for medicinsk etik, som med dansk tilslutning blev vedtaget af de Forenede Nationer i 1982.

Efter disse principper er det politiets og retsvæsenets ansvar at beslutte, om et indgreb af omhandlede karakter skal foretages. Samtidig må der imidlertid overlades den enkelte læge mulighed for at afgøre, om medvirken ved indgrebet kan anses for foreneligt med de almindeligt anerkendte, medicinsk-etiske principper, som læger uanset ansættelsesforhold er forpligtet til at følge.

Lægeforeningen kan ikke acceptere, at ny lovgivning kommer til at betyde noget skred i